

Stefan Wojnecki
Akademia Sztuk Pięknych w Poznaniu

Historia fotografii rozumiana jako rozwój techniczny

Wymienione w tytule ujęcie historii fotografii może być interpretowane jako droga prowadząca do indywidualizacji automatyzmu fotografii. Jest to droga ku sztuce, zbliżniająca dziewiętnastowieczne rozdarcie pola optycznego sztuki. Tak rozumianą historię fotografii podzielić można na trzy główne okresy.

Okres pierwszy charakteryzuje się tym, że fotografia jest sztywnym automatem bez możliwości wyboru parametrów tworzenia obrazu. Wyrażając się dokładniej, aparat fotograficzny nie posiada migawki i przysłony, obiektyw rysuje tylko z jedną zbieżnością perspektywy, a warstwa światłoczuła ma tylko jedną czułość. Funkcję ograniczającą czas ekspozycji pełni prymitywny kapturek, zakładany na obiektyw. Kopiowanie możliwe jest tylko na materiale światłoczułym, inne środki wizualnego przekazu nie istnieją.

W drugim okresie tworzenie obrazu jest w zasadzie nadal sztywne, ale stwarza już pewną możliwość kilkustopniowego wyboru. Mamy do czynienia z migawką zaopatrzoną w skokową skalę czasu naświetlania, istnieją kilkustopniowe przysłony, wymienne obiektywy z różnymi perspektywami rysowania. Fotograf ma do wyboru czarno-białe i barwne materiały światłoczułe o różnej czułości, i rejestrujące światło w różnym zakresie barw. Kopiowanie fotograficznego obrazu możliwe jest także poprzez poligrafię.

Okres trzeci cechuje giętkość automatyzmu zapisu. Istnieje możliwość wyboru parametrów obrazowania w sposób ciągły, płynnie przechodząc z jednej wartości parametru do drugiej. Bardziej uniwersalne aparaty wyposażone są w elektroniczne migawki sprzężone z przysłoną, obiektywy typu zoom, różnego typu mierniki odległości, wizjery podczerwieni, w balans bieli, inteligentne programy z pamięcią. Proces rejestracji obrazu nie kończy się na otrzymaniu negatywu lub pozytywu, obróbka komputerowa stwarza olbrzymie możliwości dalszej, teoretycznie nieskończonej kreacji. Manualna ingerencja w komputerze przybliża fotografię do kreacyjnych możliwości tradycyjnych dyscyplin sztuki. Nawet wielokrotne kopiowanie fotograficznego zapisu cyfrowego na krążkach CD i DVD bez strat jakości łączy się z wyjątkową odpornością takiego zapisu na zniszczenie.